

KUNSTFOTOGRAAF PEPEYN LANGEDIJK

Zwevende tussen realiteit en fantasie

Achter iedere foto van Pepeyn Langedijk schuilt een wereld van keibarde realiteit, weergegeven in een ogenschijnlijke wereld van fantasie. De shoots die in zijn hoofd ontstaan weet hij tot in perfectie te vertalen in beelden die grensverleggend, surrealistisch en soms zelfs shockerend zijn. Applaus zocht de bevlogen kunstfotograaf op in zijn woonplaats Winssen.

TEKST RICHARD CARMIGGELT FOTOGRAFIE PEPEYN LANGEDIJK / ERIC BRUINEWOU

D

De confrontatie van de mens met zichzelf legde zo'n tien jaar geleden de basis voor zijn werk. De inspiratie van Pepeyn Langedijk (41) wordt dan ook hoofdzakelijk gevoed door de menselijke psyche. "Een betere inspiratiebron kan ik mij niet indenken. Een mens begeeft zich in feite altijd tussen twee werelden, bestaande uit emoties, spanningen en herinneringen. Naar de buitenwereld doen we ons doorgaans voor als sociaal, beschaafd en ingetogen, terwijl diep van binnen de meest extreme hersenspinsels, fantasieën en verlangens kunnen borrelen. Dit gegeven maakt de mens voor mij eindeloos interessant. Het observeren en waarnemen van mensen is dan ook min of meer verworden tot een tweede natuur. Je zou me een voyeur kunnen noemen."

'HET MOMENT DAT JE HET RESULTAAT LANGZAAM TOT STAND ZIET KOMEN, IS ALSOF JE EEN KINDJE KRIJGT'

Ontdekking

Pepeyn is geheel autodidact. Op zijn 22ste begon hij als zelfstandig reclamefotograaf en al heel snel werkte hij voor de grote merken en bedrijven. Ondanks dat hij met deze opdrachten een goede boterham verdiende, voelde hij dat zijn leven incompleet was. "Ongeveer tien jaar later ontdekte ik pas dat je als fotograaf ook kunstenaar kunt zijn. In de jaren '90 maakte hij als een van de eerste fotografen de

overgang van analoge naar digitale fotografie en ging zelfstandig aan de slag met digitale beeldbewerking. "Ik werkte destijds samen met een collega-fotograaf die besloot om digitaal te gaan experimenteren. Al snel zat ik zelf een paar uur per dag, soms zeven dagen per week, te fotoshoppen. Ik deed ontzettend veel ervaring op en had al gauw een voorsprong op de rest." Beeldmanipulatie bleef niet langer meer beperkt tot zijn commerciële werk, ook in zijn kunstfotografie begon Pepeyn het toe te passen. Een gouden greep, bleek achteraf. Zijn spraakmakende, soms shockerende beelden gingen de hele wereld over. In een Russisch glossy magazine, voornamelijk bestemd voor de rich & famous, sierde hij de cover en ook uit Amerika krijgt hij veelal razend enthousiaste reacties. Door sommigen wordt hij zelfs gezien als de Erwin Olaf (Nederlands topfotograaf, red.) van Gelderland. "Ik hoor inderdaad wel eens dat mensen mij met hem vergelijken. Natuurlijk zie ik het als een compliment, maar Olaf is nooit een inspirator voor mij geweest."

Totstandkoming

De passie van Pepeyn ligt voornamelijk in het willen vertellen van een complex verhaal in één beeld dat op bijna uitzonderlijke wijze tot stand komt. Alvorens hij begint, komen beelden op uiterst secure wijze aan het oppervlakte van zijn creatieve brein. "Ik heb een vrij helder idee in mijn hoofd waar ik geleidelijk op voortborduurt, net zo lang tot ik het hele plaatje gedetailleerd voor me zie. Deze ideeën komen hoofdzakelijk tot stand door een ontmoeting, een gebeurtenis of iets wat ik zie. Ik weet precies waar het licht vandaan moet ko-

men, waar de schaduw valt en waar ik bijvoorbeeld een dierenkop op zet of welke tegeltjes er tegen de muur komen. Mensen weten dat zijn beelden gemanipuleerd zijn, maar zien het niet. "Veel mensen die mijn foto's op het netvlies krijgen, denken dat ik ze gedeeltelijk in een 3D-programma heb gemaakt, en dat het dus eigenlijk niets met fotografie te maken heeft. Het levert dan ook vaak verbaasde reacties op als ik vertel dat alles in mijn werk is gefotografeerd." Pepeyn is extreem kritisch op zijn eigen werk. Alles moet perfect zijn. "De schaduwen moeten kloppen, de randjes moeten superstrak zijn en er mag nergens iets worden vergeten." Alles wordt dan ook op de pixel nauwkeurig gecheckt. Dat dit veel tijd kost moge duidelijk zijn. Soms is hij wel 150 uur bezig met beeldbewerking, maar dat deert hem allerminst. "Het moment dat je het resultaat op scherm langzaam tot stand ziet komen, is alsof je een kindje krijgt. Als je na maandenlang keihard werken het beeld weet te creëren wat je al die tijd voor ogen had, geeft dat een fantastisch gevoel. De beeldenvirtuoos laat in zijn foto's regelmatig mensen en dieren samensmelten tot antropomorfe wezens. "Ik ben dol op dieren, vandaar de combinatie. Het is telkens weer een enorme opgave om de anatomie natuurgetrouw te krijgen, omdat er geen vergelijkingsmateriaal bestaat." Alle dieren die op zijn foto's te zien zijn, fotografeerde hij in zijn studio.

'IK VOEL NIET DE BEHOEFTE OM MIJN KUNST GEDETAILLEERD TE VERKLAREN'

Fundament

Volgens Pepeyn schuilt er in de spelonken van ieders onderbewuste een beest, een donkere kant. Met dit gegeven werd hij al op jonge leeftijd geconfronteerd. Zonder dat hij er inhoudelijk veel over kwijt wil, heeft hij naar eigen zeggen een afgrijselijke jeugd gehad. Om zijn pijn en verdriet te onderdrukken creëerde hij voor zichzelf een fantasiewereld waarin alles mooi en vreedzaam was. "Deze periode heeft in feite het fundament gelegd onder mijn kunst. Die fantasiewereld is als kindzijnde mijn ontsnapingsluik geweest. Fantasie maakt je tot een vrolijk en optimistisch mens, zonder dat ik mezelf als een fantast zie die zich in een surreële werkelijkheid begeeft." Het produceren van zijn eerste beelden werkte vooral therapeutisch. Hij vond daarin de mogelijkheid om zijn gevoelens uit te drukken in kunst en het inzichtelijk te maken voor de buitenwereld. "Aangezien ik nog geen poppetje kan tekenen en schilderen of beeldhouwen evenmin tot mijn kwaliteiten behoren, besloot ik te gaan doen waar ik wel goed in ben: fotografie en beeldbewerking." Zijn werk wordt dikwijls op uiteenlopende manieren geïnterpreteerd, waardoor het een eigen leven gaat leiden. "Dat vind ik ontzettend boeiend. Ik voel dan ook niet de behoefte om mijn kunst gedetailleerd te verklaren, laat iedereen er maar in zien wat ze willen zien." Pepeyn heeft dan ook weinig op met registrerende fotografie. "Een foto die alleen de realiteit registreert, bijvoorbeeld een omgevallen boom, vertelt niets meer dan wij zelf kunnen aanschouwen. Door elementen toe te voegen of juist weg te laten, zet je als fotograaf het verhaal helemaal naar jouw hand en geef je de foto iets mee ter interpretatie voor anderen."

Filmproject

Hoewel Pepeyn niet staat te springen om zijn werk tentoon te stellen en weinig affiniteit heeft met de wereld van kunst, werd onlangs zijn eerste autonome filmproject tentoongesteld: The House of Asterion, waarin hij in drie jaar tijd heeft gepoogd zijn fotografie te vertalen naar een korte film. "In mijn autonome fotografie probeer ik altijd een verhaal te vertellen. Ik vroeg me af wat er precies zou gebeuren als ik dat zou vertalen naar een korte film, waarin je meer

verhaal en detail kwijt kunt. Uiteindelijk werd het een heel ingewikkeld, maar leerzaam project." The House of Asterion is een vrije interpretatie van het gelijknamige verhaal van de Argentijnse dichter en schrijver Luis Borges, waarin de mens als schepper en vernietiger van zijn eigen wereld wordt voorgesteld. Veel kan hij er nog niet over zeggen, maar een volgende filmproject staat al weer op stapel. "Het heeft iets te maken met wolven en ik ben erover in gesprek met twee bedrijven in de V.S. die gespecialiseerd zijn in het bouwen van special effects en animatronics. Waarom wolven? Ze hebben iets ondoorgroendelijks. Al vanaf de middeleeuwen worden wolven gestigmatiseerd als 'slecht', terwijl het in werkelijkheid juist heel sociale en zorgzame dieren zijn. Schitterend om te zien maar ook weer niet geheel ongevaarlijk. Allemaal uitersten waartussen een schitterend verhaal kan ontstaan." ❖

